

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
1/2022	Co je to obdobný průkazný účetní záznam v technické formě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost?	<p>Zákon o účetnictví v § 33a odst. 4 vymezuje, co se rozumí podpisovým záznamem pro účely tohoto zákona, který se připojuje k účetnímu záznamu za účelem podpisu. Podpisovým záznamem se rozumí účetní záznam, jehož obsahem je:</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastnoruční podpis,- uznávaný elektronický podpis podle zvláštního právního předpisu a- obdobný průkazný účetní záznam v technické formě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost. <p>Vlastnoruční podpis lze jako identifikační prostředek aplikovat pouze v případě účetního záznamu v listinné formě.</p> <p>Uznávaný elektronický podpis lze jako identifikační prostředek aplikovat pouze na účetní záznamy v technické formě a je vymezen v § 6 odst. 2 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Uznávaným elektronickým podpisem se rozumí zaručený elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis.</p> <p>Dalším podpisovým záznamem (identifikačním prostředkem v technické formě) je obdobný průkazný účetní záznam v technické formě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost. Tento identifikační prostředek není zákonem o účetnictví ani jiným právním předpisem blíže vymezen. S ohledem na neustálý technický a technologický pokrok není ani žádoucí, aby byl zákonem o účetnictví zafixován uzavřený okruh identifikačních prostředků v technické formě, které lze jako podpisový záznam připojit k účetnímu záznamu za účelem identifikace (autentizace) „podepisující“ osoby. Zákon o účetnictví tak umožňuje pro připojování podpisových záznamů využít identifikační prostředky (technické nástroje), které jsou pro účetní jednotky, resp. pro podepisující osoby, aktuálně dostupné.</p> <p>Pro úplnost je nezbytné dodat, že u dokumentů zaslaných datovou schránkou je zajištěna identifikace osoby, provádějící elektronický úkon, a proto se na takový úkon hledí, jako by byl učiněn písemně a vlastnoručně podepsán (blíže § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů). Jinými slovy, na dokument zaslaný prostřednictvím datových schránek se hledí, jako na průkazně podepsaný.</p> <p>Obecně platí, že základním identifikačním prostředkem v digitálním světě, tzn. ve formátu účetních záznamů v technické formě, je elektronická identita. Pomocí elektronické identity dochází k jednoznačné identifikaci určité fyzické či právnické osoby, a to postupem používání osobních identifikačních údajů v elektronické podobě (blíže např. čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014). Pro potřeby podpisového záznamu je nezbytné, aby elektronická identita osoby byla ověřena prostřednictvím identifikačních prostředků podle zákona č. 250/2017 Sb., zákon o elektronické identifikaci.</p> <p>Elektronická identita primárně slouží ke kvalifikovanému přihlašování se k on-line elektronickým službám, a to jak k veřejnoprávním službám, zejm. ke službám e-Governmentu, tak k soukromoprávním službám. Jako příklad identifikačních prostředků lze například uvést produkty: datové schránky, eObčanka, MojeID, NIA ID, mobilní klíč eGovernmentu, čipová karta STARCOS 3.5 nebo evropská peněženka digitální identity.</p>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
		<p>Jedním z významných a dynamicky se rozvíjejících identifikačních prostředků elektronické identity je též bankovní identita a zejména BankID, která slouží k ověřování totožnosti a k přihlašování se ke službám veřejné správy a komerčních subjektů. Tuto službu poskytuje korporace Bankovní identita a.s.</p> <p>Jinými slovy, v případě BankID se jedná o průkazné ověření totožnosti uživatele (fyzické osoby), která on-line přistupuje k nabízeným službám. V rámci BankID je též nabízena služba elektronického podepisování smluv a dokumentů ve formátu PDF. Služba BankID SIGN představuje elektronický podpis na úrovni zabezpečeného elektronického podpisu bez kvalifikovaného certifikátu, a je proto určena k písemnému jednání a podepisování dokumentů s komerčními subjekty, nikoliv pro komunikaci a podepisování dokumentů určených orgánům veřejné moci (úřady, soudy), které vyžadují podpis založený na tzv. kvalifikovaném certifikátu (uznávaný elektronický podpis). V případě BankID SIGN se tudíž nejedná o uznávaný elektronický podpis podle zvláštního právního předpisu, protože se nejedná o zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu. BankID SIGN však lze nepochybně považovat za obdobný průkazný účetní záznam v technické formě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost, protože jako zaručený elektronický podpis umožňuje průkaznou autentizaci „podepisující“ osoby.</p> <p>Poněkud rozdílná je situace při případném využití prostého průkazného ověření totožnosti uživatele například ve formátu BankID, pro účely autentizace „podepisující“ osoby, tzn. pro účely vytvoření podpisového záznamu podle zákona o účetnictví; nikoli tedy podepisování prostřednictvím BankID SIGN. Pro účely vytvoření podpisového záznamu - připojování obdobného průkazného účetního záznamu v elektronické podobě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost - je podstatný způsob zajištění připojování obdobného průkazného účetního záznamu v elektronické podobě k samotnému účetnímu záznamu, a to včetně autentizace „podepisující“ osoby. Rozhodné je proto vždy celkové technické řešení zvolené účetní jednotkou, které případné průkazné ověření totožnosti uživatele využívá; průkazným ověřením totožnosti může být např. BankID nebo jiný identifikační prostředek. Jinými slovy, ačkoli BankID SIGN lze považovat za dostatečně průkazný způsob připojení podpisového záznamu k účetnímu záznamu v souladu se zákonem o účetnictví, tak prosté průkazné ověření totožnosti uživatele ve formátu BankID, např. při přihlášení pro práci v ekonomickém systému účetní jednotky, nelze bez dalšího automaticky považovat za průkazný způsob připojení obdobného průkazného účetního záznamu v technické formě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost.</p> <p>S ohledem na výše uvedené proto nelze předjímat, jaké technické řešení má být pro připojování podpisového záznamu zvoleno, pokud účetní jednotka při vedení účetnictví, resp. pro účely připojování podpisového záznamu k účetnímu záznamu, využije identifikační prostředek v elektronické podobě, například BankID nebo jinou elektronickou identitu podle zákona o elektronické identifikaci. Samotný zákon o účetnictví neobsahuje žádné legislativní překážky pro používání elektronických účetních záznamů, a to ani v případě připojování podpisu, resp. podpisových záznamů.</p>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
2/2020	<p>Účetní jednotka má v oblasti výdajů zavedený elektronický oběh dokumentů včetně finanční kontroly. Nyní se fyzicky tiskne pouze doklad o zaúčtování. Dle našeho názoru se nám tisk účetního dokladu jeví jako nadbytečný. Historie dokladu (předběžná řídicí kontrola, obraz faktury a příloh, úkony prováděné v rámci oběhu dokumentů, osoby a jejich podpisy v rámci finanční kontroly) je zaznamenávána do transakčního protokolu, to znamená, že všechny kroky procesu jsou zaznamenávány a vytvářejí tzv. auditní stopu, kterou nelze antedatovat. Je nutné tisknout účetní doklad o zaúčtování, nebo stačí proúčtovat účetní doklad v systému a již netisknout? Elektronické doklady jsou opatřeny spisovou značkou a je s nimi nakládáno v souladu se spisovým řádem organizace.</p>	<p>Podstatou uvedeného dotazu k případné nutnosti tisknutí účetních dokladů je otázka naplnění průkaznosti souvisejících účetních záznamů podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., resp. splnění všech náležitostí účetních dokladů podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. prostřednictvím transakčních protokolů databáze účetních zápisů. Při tomto způsobu je však otázkou naplnění především ustanovení § 8 odst. 1, které dává povinnost účetním jednotkám „... vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.“</p> <p>Domníváme se, že využití transakčních protokolů bez dalšího nelze považovat za dostačující z hlediska naplnění především zásady srozumitelnosti a přehlednosti (zajištění čitelnosti pro fyzickou osobu) a zásady trvalosti účetních záznamů (neměnnost účetního záznamu). Pravděpodobně půjde také o způsob organizačně velmi náročný a nákladný, neboť nezbytný vnitřní předpis pro takový způsob by musel zajistit odpovídající způsob nakládání s transakčními protokoly (vznik, archivace, přístupy k nim, obnova a zejména doložení tvrzení o neměnnosti a „neantedatovatelnosti“ auditní stopy příslušné k účetnímu dokladu), jakož i pravomoci a odpovědnosti konkrétních zaměstnanců účetní jednotky. Navíc ani to účetní jednotce nezajistí možnost nevyhotovování účetních dokladů v listinné nebo technické formě.</p> <p>Z těchto důvodů doporučujeme zvážit způsob naplnění výše uvedených požadavků zákona č. 563/1991 Sb. (a tím také možnosti nevyužívání tisknutí účetních dokladů, tj. účetních záznamů v listinné formě) a zajištění neměnnosti auditní stopy s využitím řešení, které zajistí srozumitelnost, neměnnost a čitelnost pro fyzickou osobu, například s využitím mezinárodně uznávaného formátu PDF/A s připojením podpisového záznamu podle ustanovení § 33a odst. 5 písm. b) (připojením uznávaného elektronického podpisu nebo obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě), resp. identifikačního záznamu, vždy však s oporou ve svém vnitřním předpisu, jak stanoví ustanovení § 33a odst. 10 zákona č. 563/1991 Sb.</p> <p>Takovéto řešení však vždy musí vyhovět požadavkům také dalších relevantních právních předpisů, zejm. zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů a jedná-li se současně o daňové doklady také zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.</p>
1/2020	<p>Je nutné uchovávat papírové originály paragonů a různých účtenek a stvrzenek za drobné nákupy, když jsou v rámci elektronického oběhu dokladů v organizaci vždy skenovány?</p>	<p>V uvedeném dotazu je klíčové především vyhovění požadavku ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., tj. zajištění průkaznosti účetních záznamů, a splnění všech náležitostí účetních dokladů podle ustanovení § 11 předmětného zákona. V souladu s ustanovením § 4 odst. 8 písm. m) a n) zákona č. 563/1991 Sb. jsou pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek a požadavky pro technické a smíšené formy účetních záznamů, včetně požadavků na jejich průkaznost, přenos a úschovu, upraveny prováděcí vyhláškou č. 383/2009 Sb. Z ustanovení § 26 a následující vyhlášky č. 383/2009 Sb. vyplývají tyto přípustné technické způsoby provedení převodu z listinné do technické formy účetního záznamu:</p> <ol style="list-style-type: none">účetní jednotka bude uchovávat účetní záznam v původní listinné formě a zároveň také nově vzniklý účetní záznam v převedené technické formě, kdy obsah obou účetních záznamů bude shodný,účetní jednotka provede autorizovanou konverzi, která zajistí, že obsah účetního záznamu v nové formě je shodný s obsahem účetního záznamu v původní formě,

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
		<p>c. v rámci nastavení oběhu účetních záznamů, včetně jejich elektronického oběhu, lze v případě vybrané účetní jednotky využít požadavků zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, jimiž lze naplnit povinnosti připojování podpisových záznamů podle ustanovení § 33a zákona č. 563/1991 Sb. Účetní jednotka nastavuje pravidla vnitřním předpisem podle ustanovení § 33a odst. 10 zákona č. 563/1991 Sb., a tudíž lze nastavit proces zajišťující vytváření účetního dokladu v účetní jednotce, vč. průkaznosti převodu účetního záznamu z listinné formy do technické formy například způsobem, kdy jsou pověřeny osoby, které odpovídají za provedení tohoto převodu, způsob a technické prostředky, jimiž tento převod provádějí, určena autorizace osob, které tento převod provedly, a zároveň určena osoba, která ověří nebo která ověřuje shodu obsahu účetního záznamu v technické formě s obsahem původního účetního záznamu v listinné formě, a také určena autorizace osob, které převod provedly, jakož i další případné náležitosti. Dále je nezbytné technicky zajistit, aby účetní záznamy v technické nebo smíšené formě se skartačními znaky „A“ nebo „V“ vzniklé z činnosti účetní jednotky byly ve formátu, který zaručí jejich neměnnost a umožní jejich následnou čitelnost pro fyzickou osobu, jakož i vyhovění požadavkům také dalších relevantních právních předpisů, jedná-li se současně o daňové doklady také zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Je nezbytné upozornit, že účetní jednotka v rámci naplňování povinností dle zákona č. 563/1991 Sb. zohledňuje též významnost účetních případů, případně další možná rizika (například potenciální reklamační řízení).</p> <p>Jednoznačná úprava oběhu účetních záznamů vnitřním předpisem účetní jednotky tak, aby byly stanoveny odpovědnosti jednotlivých osob a stanoveny konkrétní úkony související s nakládáním s účetními záznamy, a to po celou dobu „života“ účetního záznamu, včetně nastavení vnitřního kontrolního systému pro tuto oblast, je nezbytná ve všech uvedených bodech. Při splnění podmínek uvedených v bodech b) a c) pak z pohledu naplnění povinností dle zákona č. 563/1991 Sb. není podmínkou úschova původního účetního záznamu v listinné formě.</p>
2/2019	Musí územní samosprávný celek předat k hospodaření jím zřízené příspěvkové organizaci technické zhodnocení provedené na dlouhodobém majetku již předaném k hospodaření (svěřený majetek)?	<p>Technické zhodnocení dlouhodobého majetku provedené zřizovatelem na majetku již předaném k hospodaření příspěvkové organizaci je součástí svěřeného majetku, a to s ohledem na ustanovení § 27 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2000 Sb., kdy institut svěření majetku k hospodaření ve zřizovací listině je právním aktem, který se vztahuje na majetek jako celek, tj. včetně technických zhodnocení provedených na předmětném majetku po okamžiku jeho svěření.</p> <p>V uvedeném případě se neprovádí změna zřizovací listiny z titulu svěření majetku (provedeného technického zhodnocení). Obsahuje-li však zřizovací listina ocenění svěřeného majetku, upraví účetní jednotka toto ocenění o provedené technické zhodnocení.</p> <p>Z výše uvedeného vyplývá, že územní samosprávný celek nepředává k hospodaření uvedené technické zhodnocení a že o předmětném majetku včetně technického zhodnocení účtuje a odpisuje jej příspěvková organizace. K okamžiku uvedení technického zhodnocení do stavu způsobilého k užívání je proto nezbytné aktualizovat zůstatkovou cenu předmětného majetku a aktualizovat jeho odpisový plán.</p>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
1/2019	Může příspěvková organizace uplatnit při vedení účetnictví hospodářský rok?	<p>Přestože v ustanovení § 3 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb. nejsou příspěvkové organizace explicitně uvedeny mezi účetními jednotkami, které nemohou uplatnit hospodářský rok, tak s ohledem na ustanovení jiných právních předpisů nemohou příspěvkové organizace uplatnit hospodářský rok při vedení účetnictví.</p> <p>Podle Přílohy č. 3 k vyhlášce č. 383/2009 Sb. předávají vybrané účetní jednotky řádnou účetní závěrku ve stavu k 31. 12., a to v termínu do 20. 2. následujícího roku, resp. do 25. 2. následujícího roku v případě účetních jednotek předávajících Pomocný analytický přehled. Řádnou účetní závěrku se podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. rozumí účetní závěrka sestavená k poslednímu dni účetního období. Pokud tedy má příspěvková organizace povinnost předávat řádnou účetní závěrku ve stavu k 31. 12., lze dovodit, že má povinnost stanovit účetní období shodně s kalendářním rokem.</p>
3/2018	Jakým způsobem se oceňují cenné papíry představující účast v ovládané osobě nebo v osobě pod podstatným vlivem?	<p>Podíly a cenné papíry se oceňují v souladu s ustanovením § 25 odst. 1 písm. f) zákona č. 563/1991 Sb. pořizovacími cenami. Ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje, může účetní jednotka také využít postup podle ustanovení § 27 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb. a ocenit předmětný podíl ekvivalencí (protihodnotou), kdy zvolený způsob ocenění pak musí použít pro ocenění všech podílů představujících účast v ovládané osobě nebo v osobě pod podstatným vlivem.</p>
2/2018	Který majetek musí vybrané účetní jednotky přeceňovat na reálnou hodnotu ke konci rozvahového dne?	<p>Povinnost přeceňovat některý majetek a závazky ke konci rozvahového dne, nebo k jinému okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka, stanoví účetním jednotkám ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. Zejména se jedná o cenné papíry a dluhopisy určené účetní jednotkou k obchodování, realizovatelné cenné papíry, pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování a majetek určený k prodeji s výjimkou zásob.</p>
1/2018	Jakým způsobem se oceňují dlouhodobé podmíněné pohledávky a dlouhodobé podmíněné závazky, a to v souvislosti s vyhláškou č. 397/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 410/2009 Sb.?	<p>V souladu s ustanovením § 25 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. a § 72 odst. 2 a 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb. se dlouhodobé podmíněné pohledávky a dlouhodobé podmíněné závazky oceňují v předpokládané výši pohledávek a závazků.</p> <p>Vyhláškou č. 397/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 410/2009 Sb., byla z výše uvedených ustanovení odstraněna věta: „Výše ocenění se stanoví v úhrnu za 3 následující účetní období.“. Toto již dříve zavedené zjednodušení při použití účetní metody oceňování podmíněných aktiv a podmíněných pasiv vybranými účetními jednotkami způsobovalo, že v účetní závěrce nebyly vykazovány podmíněné pohledávky a podmíněné závazky v předpokládané výši, což zcela neodpovídalo věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Z tohoto důvodu byla věta odstraněna, aby při stanovení výše ocenění dlouhodobých podmíněných aktiv a dlouhodobých podmíněných pasiv nebyla účetní jednotka omezena 3 následujícími účetními obdobími, ale stanovila si výši ocenění podle předpokládané výše plnění, případně aby postup upravila vnitřním předpisem (např. stanovení výše ocenění v případě smluv uzavřených na dobu neurčitou). Nový způsob ocenění dlouhodobých podmíněných aktiv a dlouhodobých podmíněných pasiv vyplývající ze změny ustanovení § 72 odst. 2 a 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb. mohou účetní jednotky použít pro dlouhodobá podmíněná aktiva a dlouhodobá podmíněná pasiva vykázaná k 31. 12. 2017, nejpozději však pro dlouhodobá podmíněná aktiva a dlouhodobá podmíněná pasiva vykázaná k 31. 12. 2018, ledaže by takový postup byl neefektivní nebo by se jednalo o položky dlouhodobých podmíněných aktiv a dlouhodobých podmíněných pasiv, které jsou nevýznamné.</p>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
4/2017	Co je cílem inventarizace?	V souladu s ustanoveními § 29 a 30 zákona č. 563/1991 Sb. je cílem inventarizace zjištění skutečného stavu veškerého majetku a závazků, jiných aktiv, jiných pasiv a skutečností účtovaných v knize podrozvahových účtů a ověření, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu v účetnictví. Účetní jednotky při inventarizaci postupují tak, že provádějí jednu nebo více inventur a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu v účetnictví.
3/2017	Jakým způsobem se postupuje v případě, kdy dochází ke změnám výměry pozemků při zpřesnění geometrického a polohového určení pozemků (digitalizace pozemků), které jsou předmětem účetnictví?	Vybraná účetní jednotka v případě, že při digitalizaci pozemků došlo ke změně výměry pozemků v souvislosti „s novým katastrálním operátem“, postupuje tak, že upraví (promítne) změny výměry v majetkové evidenci příslušného pozemku a ocenění, např. pořizovací (historická) cena, v účetnictví zůstává nezměněno .
2/2017	Jakým způsobem se oceňují nově zjištěné pozemky v účetnictví?	Vybraná účetní jednotka postupuje při oceňování nově zjištěných pozemků, které u účetní jednotky nebyly předmětem účetnictví, v souladu s ustanovením § 25 odst. 1 písm. l) zákona č. 563/1991 Sb., to znamená, že příslušné pozemky ocení reprodukční pořizovací cenou , kterou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.
1/2017	Použije vybraná účetní jednotka při pořízení movitých a nemovitých věcí nabytých za účelem bezúplatného předání s výjimkou bezúplatného předání podle ustanovení § 25 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb. syntetický účet 111 – Pořízení materiálu a syntetický účet 131 – Pořízení zboží?	V případě pořízení movitých a nemovitých věcí nabytých za účelem bezúplatného předání s výjimkou bezúplatného předání podle ustanovení § 25 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb. není účtováno prostřednictvím syntetického účtu 111 – Pořízení materiálu a syntetického účtu 131 – Pořízení zboží, ale je účtováno prostřednictvím syntetického účtu 139 – Ostatní zásoby.
1/2012	Jak naložit s částkami odpisu (odpisovým plánem), pokud jsou u majetku stanovené opravné položky? Snížit cenu majetku o opravné položky a oprávky a odpisy nově počítat z tohoto rozdílu, nebo pokračovat s odpisy v původní výši (tj. před snížením o opravnou položku)? A s tímto dotazem souvisí otázka, jak postupovat v případě, že by opravná položka byla stanovena větší než zůstatková cena?	Z ustanovení bodu 3.8. Českého účetního standardu č. 706 – Opravné položky a vyřazení pohledávek (dále jen „standard“) jednoznačně vyplývá následující: K okamžiku, kdy dochází ke změně výše opravné položky k dlouhodobému majetku, který je odpisován (ke kterému je sestaven odpisový plán), musí účetní jednotka, která o tomto majetku účtuje, odpisový plán k tomuto majetku upravit a výši odpisů pro jednotlivé následující roky odhadované doby používání, pokud se tato nemění, snížit (při zrušení či zvýšení opravné položky k tomuto majetku), nebo zvýšit (při tvorbě či snížení opravné položky k tomuto majetku). V § 26 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, je stanoveno, že „Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku...“ Z výše uvedeného a z ustanovení § 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tedy vyplývá, že opravná položka k dlouhodobému majetku může být vykazována nejvýše v takové výši, aby netto ocenění tohoto majetku k tomuto okamžiku nenabývalo záporných hodnot. Přičemž vzájemná kompenzace opravných položek a opravek je podle bodu 3.8. standardu nepřipustná.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
3/2011	V případě, že dochází v průběhu účetního období ke změně hmotně odpovědného pracovníka v pokladně účetní jednotky je provedena inventura pokladny (tzv. „předávací inventura“). Jedná se v tomto případě o inventuru prováděnou v rámci inventarizace majetku a závazků podle ustanovení § 6 odst. 3, § 8 odst. 4, § 29 a 30 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků ?	<p>Z ustanovení § 29 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) mimo jiné vyplývá, že inventarizaci majetku a závazků provádějí účetní jednotky k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku jako řádnou nebo mimořádnou. V této souvislosti je nutné zdůraznit ustanovení § 17 zákona o účetnictví, které mimo jiné stanoví, že účetní jednotky uzavírají účetní knihy:</p> <p>a.k poslednímu dni účetního období, b.ke dni zániku povinnosti vést účetnictví.</p> <p>V návaznosti na výše uvedené ustanovení je nutné zmínit též ustanovení § 19 tj., že řádnou účetní závěrku sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období a v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku.</p> <p>Z výše uvedeného vyplývá, že v případě provedení inventury pokladny, která souvisí se změnou hmotně odpovědného pracovníka, ke které dochází v průběhu účetního období, se nejedná o inventuru pokladny prováděnou v rámci inventarizace majetku a závazků podle výše uvedených ustanovení zákona o účetnictví a vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků (dále jen „vyhláška o inventarizaci“).</p>
2/2011	Ze kterého právního předpisu vyplývá „co je předmětem inventarizace“ v účetní jednotce tedy tzv. „rozsah inventarizace“?	<p>Tímto právním předpisem je v prvé řadě zákon o účetnictví. Ustanovení § 29 odst. 1 mimo jiné vymezuje, že účetní jednotky inventarizaci zjišťují skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví.</p> <p>Následně pak § 30 zákona o účetnictví v odstavci 8 stanoví, že ustanovení týkající se inventarizace majetku a závazků se použijí i pro inventarizaci jiných aktiv a jiných pasiv, včetně skutečností účtovaných v knize podrozvahových účtů.</p> <p>Vyhláška o inventarizaci v § 2 písm. h) dále stanoví, že pro účely této vyhlášky se inventarizační položkou rozumí:</p> <p>majetek, závazky, jiná aktiva a jiná pasiva, na základě kterých může být vyhotovován inventurní soupis nebo dodatečný inventurní soupis. Jejich označování je podle směrné účtové osnovy a účtového rozvrhu syntetickými, analytickými nebo podrozvahovými účty.</p> <p>Z ustanovení § 2 písm. i) vyplývá, že částí inventarizační položky se pro účely vyhlášky o inventarizaci rozumí:</p> <p>jednotlivé věci, jednotlivé pohledávky, opravné položky k jednotlivým pohledávkám, jednotlivé závazky a další skutečnosti, které lze samostatně zjišťovat v rámci inventarizační položky.</p> <p>Z výše uvedeného vyplývá, že „předmětem inventarizace“ je veškerý majetek, závazky, jiná aktiva, jiná pasiva a skutečnosti zaúčtované na podrozvahových účtech.</p> <p>Z uvedeného lze dovodit, že „předmětem inventarizace“ není výsledek hospodaření.</p>
1/2011	Jakým způsobem může „předmět inventarizace“ definovat příslušná účetní jednotka a z čeho by při tomto určení měla vycházet?	<p>Předmětem inventarizace je veškerý majetek, závazky, jiná aktiva, jiná pasiva a skutečnosti zaúčtované na podrozvahových účtech. Pro úplnost je třeba konstatovat, že „předmětem inventarizace“ není výsledek hospodaření. Při určení „předmětu inventarizace“ by příslušná vybraná účetní jednotka měla v prvé řadě vycházet ze dvou částí účetní závěrky tj. z rozvahy a přílohy. Dalším neméně důležitým „dokumentem“ pro jednoznačné určení „předmětu inventarizace“ je účtový rozvrh příslušné vybrané účetní jednotky. Podle ustanovení § 4 odst. 8 zákona o účetnictví jsou i vybrané účetní jednotky při vedení účetnictví povinny dodržovat mimo jiné i uspořádání,</p>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

číslo/rok	otázka	odpověď
		<p>označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce, včetně uspořádání, označování a obsahového vymezení podrozvahových účtů.</p> <p>Dále § 4 odst. 8 v písm. f) zákona o účetnictví stanoví, že účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví též směrnou účtovou osnovu. Uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce, včetně uspořádání, označování a obsahového vymezení podrozvahových účtů a směrnou účtovou osnovu pro vybrané účetní jednotky vymezuje vyhláška č. 410/2009 Sb. (viz Hlava II, VII a Příloha č. 7).</p> <p>V případě stanovení účtového rozvrhu je nutné postupovat podle ustanovení § 14 zákona o účetnictví, ze kterého vyplývá:</p> <p>a. na podkladě směrné účtové osnovy jsou účetní jednotky povinny sestavit účtový rozvrh, v němž uvedou účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce.</p> <p>b. účetní jednotky sestavují účtový rozvrh pro každé účetní období; v průběhu účetního období je možno účtový rozvrh doplňovat.</p> <p>Z uvedeného vyplývá, že příslušná vybraná účetní jednotka při stanovení „předmětu inventarizace“ by měla vycházet</p> <p>a. z „obsahu“ rozvahy,</p> <p>b. z „obsahu“ přílohy - části označené A.4.,</p> <p>c. z účtového rozvrhu.</p>
2/2010	Vysvětlíte ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o účetnictví: „souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc; vybrané účetní jednotky uvádějí souhrnné obraty denně, nenaplní-li tuto povinnost vybraná účetní jednotka v jiné účetní knize.“	<p>Ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o účetnictví se nechápe jako požadavek na průběžné denní zúčtování jednotlivých účetních případů (například proúčtování výdejů ze skladu, předpisů pohledávek za stravu, úroky z prodlení, rozúčtování denních pohybů pokladny,...).</p> <p>Je dále možné provádět ve frekvencích odpovídajících potřebám a možnostem účetních jednotek (zpravidla nejméně 1x měsíčně). Při tomto účtování se samozřejmě zdůrazňuje, že tyto „souhrnné“ účetní záznamy musí být doložitelné prostřednictvím průkazných prvotních dokladů.</p> <p>Výše uvedené ustanovení se chápe jako požadavek na „programátorské nastavení“ hlavní knihy tak, aby bylo možno provádět generování obrátů na jednotlivých účtech denně.</p> <p>Velmi zjednodušeně řečeno: „Denní obraty hlavní knihy a povinnost denního účtování jsou rozdílné věci.“</p>
1/2010	Kde jsou definovány vybrané účetní jednotky?	<p>Okruh vybraných účetních jednotek stanoví § 1 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění účinném od 1. 1. 2010. Vybranými účetními jednotkami jsou:</p> <p>organizační složky státu,</p> <p>státní fondy podle rozpočtových pravidel,</p> <p>Pozemkový fond České republiky,</p> <p>územní samosprávné celky,</p> <p>dobrovolné svazky obcí,</p> <p>Regionální rady regionů soudržnosti,</p> <p>příspěvkové organizace a</p> <p>zdravotní pojišťovny.</p>